

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Irányzatok a 19. századi világirodalomban

Egyetemi tanév: 2024-2025

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv- és irodalomtudomány
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Összehasonlító és világirodalom szak
1.7. Képzési forma	Nappali képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Irányzatok a 19. századi világirodalomban				A tantárgy kódja		LLM 4210			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. habil. T. Szabó Levente								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Zabán Márta								
2.4. Tanulmányi év		1	2.5. Félév		2	2.6. Értékelés módja		vizsga	2.7. Tantárgy típusa		kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					42
3.8. A félév összórászám					98
3.9. Kreditszám					4

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	nincsen
4.2. Kompetenciabeli	nincsen

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, internethozzáférés, laptop, hangszórók, tudományos adatbázisok, könyvtári hozzáférés alapvető komparatistikai kézikönyvekhez, kiadványokhoz és folyóiratokhoz a hallgatók számára
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	l. előbb

6.1. Tanulási eredmények

Is m er et ek	A hallgató ismeri az előadáson és szemináriumon átbeszélte szakmai problémákat, fontos fogalmakat és alapos ismeretei vannak a szóba került vagy átbeszélte szakmai és szépirodalmi szövegekről.
Ké pe ss ég ek	Félév végi elvárás, hogy hallgató képes legyen az elsajátított alapvető komparatistikai ismeretek, illetve fogalmak segítségével önállóan érvelni és gondolkodni a hosszú 19. század világirodalmi jelenségeiről és azok kortárs értelmezhetőségéről.
Felel őssé g és önáll óság	A hallgató képes önállóan értelmezni a szemináriumra kijelölt szövegeket az előadáson adott szempontok összefüggésében is és képes legyen önállóan minőségi módon egészében látni a tárgyalt korszak folyamatait.

7. A tantárgy célkitűzései

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	bevezető és általános jártasság a világirodalom 19. századi történetében
--------------------------------------	--

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• az előadás olyan fontos tendenciákat, irányzatokat mutat be, amelyek révén rálátás nyílik komparatistikai folyamatokra és amelyek révén a hallgatók utóbb önállóan is képesek tájékozódni a 19. század világirodalmában • a szemináriumok néhány fontos világirodalmi-komparatistikai témakör alapszövegének és a legfontosabb problémaköröknek a közös olvasására, átbeszélésére, alkalmazására törekszenek
-------------------------------------	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. Van-e az állatoknak joga? Állat és ember új viszonya a romantikában	problémacentrikus kérdésfelvetés	
3-4. Modern gazdaság és irodalmi képzelet a 19. században Chamisso <i>Peter Schlemihl</i> -jétől a bohémság irodalmának gazdaságkritikájáig	problémacentrikus kérdésfelvetés	
5. A romantikus orientalizmus	problémacentrikus kérdésfelvetés	
6. Az esszé az európai romantikákban	problémacentrikus kérdésfelvetés	
7-9. A modern individualizmus mítoszai a hosszú 19. században	problémacentrikus kérdésfelvetés	
10. A város és az urbánus tapasztalat a 19. századi világirodalomban	problémacentrikus kérdésfelvetés	
11. Művészetábrázolás a hosszú 19. század világirodalmában		
12-13. Az „új nő” a 19. század végének művészeti és irodalmi életében és az irodalmi feminizmus megjelenése		
14. Korai modernizmusok a 19. századi világirodalomban		

A tárgy kötelező szépirodalmi szövegei:

Honoré de Balzac: *Goriot apó*
Charles Baudelaire: *A romlás virágai*
Clemens Brentano: *A Lore Lay*
Charlotte Brontë: *Jane Eyre*
Robert Burns: *Shelah O'Neil, Nyugati szél, Falusi randevú, A rabszolga panasza*
George Byron: *Don Juan*
Adalbert von Chamisso: *Boncourt kastélya, Peter Schlemihl*
A. P. Csehov: *Sirály*

F. M. Dosztojevszkij: *A félkegyelmű*
Gustave Flaubert: *Bovaryné. Vidéki erkölcsök*
M. Gorkij: *Éjjeli menedékhely*
Heinrich Heine: *A fehér elefánt, 1849 októberében*
Victor Hugo: *A király mulat, Levél egy hölgyhöz, melyet léghajóval küldtem el*
Henrik Ibsen: *Nóra*
F. H. Novalis: *Himnuszok az éjszakához*
John Keats: *Robin Hood, La belle dame sans merci, Óda egy görög vázához*
Guy de Maupassant: *Gömböc*
E. A. Poe: *A holló, Lee Annácska*
Arthur Rimbaud: *A párizsi orgia, avagy Párizs újra benépesül; Tetvésző lányok, A részeg hajó, A magánhangzók szonettje*
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: *Anna Karenyna*
Ivan Szergejevics Turgenyev: *Első szerelem*
Verlaine: *Nevermore, Brüsszel I-II., Spleen, Streets, A bohóc, Kékmadár-fészek békessége*
Walt Whitman: *Ének magamról, Hallom Amerika dalát, Egy prostituálthoz*
Oscar Wilde: *Dorian Gray arcképe*
Émile Zola: *Nana*

A következő alkotásokból **kettő** kötelező:

Janes Austen: *Büszkeség és balítélet*
Emily Brontë: *Üvöltő szelek*
Charles Dickens: *Szép remények*
F. M. Dosztojevszkij: *Bűn és bűnhődés*
Alexandre Dumas: *Monte Cristo grófja*
George Eliot / Mary Ann Evans: *Middlemarch*
Ny. V. Gogol: *Holt lelkek*
Nathaniel Hawthorne: *A skarlát betű*
Victor Hugo: *Nyomorultak*
Jens Peter Jacobsen: *Niels Lyhne*
Jack London: *Aranyásók Alaszkában*
Herman Melville: *Moby Dick*
Mary Shelley: *Frankenstein*
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: *Háború és béke*
H. G. Wells: *A láthatatlan ember*
Émile Zola: *Germinal*

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: Andersen: <i>Az árnyék</i>	összehasonlító irodalomtudományi jellegű olvasási stratégiák kialakítása	
2. A pénz vágya és kapitalizmusfóbia Chamisso <i>Peter Schlemihl</i> ében		
3-4. Balzac és a kapitalizmus születése. Honoré de Balzac: <i>Goriot apó</i>		

5-6. Elesettség, kiszolgáltatottság Makszim Gorkij <i>Éjjeli menedékhelyében</i> Németh László: <i>Sámson</i>		
7-8. Őrület, kegyelem, személyiség. F. M. Dosztojevszkij: <i>A félkegyelmű</i>		
9-10. Naturalizmus és elkötelezett irodalom. Émile Zola: <i>Nana</i>		
11-12. Megkettőződő személyiség, férfi- és művészkép: Oscar Wilde: <i>Dorian Gray</i> <i>képmása</i>		
13-14. Charles Baudelaire: <i>A romlás</i> <i>virágai</i>		

9. A szakmai közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma megfelel a korszerű hazai és nemzetközi összehasonlító irodalomtudományi normáknak. Ugyanakkor igyekszik olyan gyakorlati módon felvetni a legfontosabb módszertani kérdésvetéseket, hogy azok minél változatosabb interkulturális munkáltatói helyzetben használhatók legyenek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	jártasság az egyes témakörökben, a szakmai problémák kezelésének minősége, logikus érvelés, árnyalt fogalomhasználat, az irodalomjegyzék alapos ismerete	írásbeli az előadás és szakirodalom anyagából	2/3
10.5 Szeminárium / Labor	a szemináriumra kijelölt szépirodalmi és művészeti alkotások alapos, értő, átgondolt ismerete, illetve aktív részvétel a közös szemináriumi munkában	folyamatos értékelés a félév során	1/3 (belépő az előadás írásbeli vizsgájára)
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- egyetlen szeminárium mulasztható - a szemináriumi szövegek alapos elolvasása, aktív jelenlét a szemináriumon - az otthoni feladatok rendszeres és pontos elvégzése - jártasság az előadás által felvetett kérdéskörökben - az irodalomjegyzék szövegeinek ismerete			

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok)

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						

Előadás felelőse:

dr. habil. T. Szabó Levente

Szeminárium felelőse:

dr. habil. T. Szabó Levente

Kitöltés időpontja:
2025. január 25.

T. Szabó Levente *T. Szabó Levente*

Intézetigazgató:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.02.03.

[Signature]

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása